

Lederens tale til årsmøtet 2026 Rogaland Bygdekvinnelag

Kjære bygdekvinner, venner og samarbeidspartnere, kjære alle sammen!

Det er en stor glede og et ærefullt ansvar å stå her i dag som en av to ledere for Rogaland Bygdekvinnelag.

Vi er en organisasjon med røtter helt tilbake til 1917 — en organisasjon som gjennom generasjoner har stått støtt som en viktig stemme for kvinner, for fellesskapet og for levende bygder.

Fellesskap og samhold

Vi vet at når vi står sammen — i glede og i utfordringer — skapes det ekte, varige fellesskap. Bygdekvinnelaget er mer enn en organisasjon. Det er et nettverk av mennesker som viser omsorg, kreativitet og solidaritet i lokalsamfunnet.

Vi har stått gjennom krevende tider — både som samfunn og i våre egne liv — og likevel har dere alle vært der for hverandre, med varme, støtte og handlekraft.

I Rogaland har vi et mangfold av lokallag hele 26 aktive lag — fra Lund i sør, Sirdal i øst, Tysvær i nord, Sola i vest, og alle de andre lagene midt i mellom. — alle med sitt unike engasjement og sine tradisjoner for fellesskap og aktivitet.

Inkludering og mangfold

Vi jobber for et bygdekvinnelag som er åpent for alle — uansett alder, bakgrunn og livssituasjon. Alle stemmer betyr noe, og alle har noe å bidra med. Det er i mangfoldet vi finner styrke. Bygdekvinnelaget er mer enn bare en organisasjon — det er et inkluderende fellesskap hvor alle har plass. Vi ønsker at kvinner i alle aldre og med ulike erfaringer skal være med og bidra. Når vi deler kunnskap og støtte med hverandre, skaper vi et enda sterkere lag, både for oss selv og for lokalsamfunnet.

Vi ønsker at flere skal kjenne at dette fellesskapet er deres — at de blir sett, hørt og verdsatt.

Gode liv i levende bygder

Vi vil være med på å forme bygda vår som et godt sted å leve — for barn, ungdom, voksne og eldre. Dette handler om mer enn aktiviteter og kaker: det handler om å skape et inkluderende lokalsamfunn der alle kan bidra og trives.

Vi skal løfte viktige saker som trygghet, bærekraftig matproduksjon og lokale møteplasser — alt sammen med et hjerte for bygda.

Solidaritet utover bygda

Bygdekvinnelaget står ikke bare for engasjement her hjemme. Vi arbeider også for solidaritet internasjonalt. Vi bryr oss om kvinners livsvilkår — både her i Norge og i verden for øvrig — fordi vi vet at ekte endring begynner med omtanke og handling.

Aktivitet og engasjement

Vi har i Rogaland gjennomført flere fellesarenaer som styrker samarbeidet mellom lokallaga — som lokallagssamlingene hvor vi møtes i Sandnes for foredrag, dialog og inspirasjon. Disse samlingene gir energi og bringer våre erfaringer og ideer sammen på tvers av kommuner og geografi.

Vi har også hatt kurs som gir oss verktøy til å utvikle organisasjonen og egne aktiviteter lokalt, som kurs i hvordan søke midler til aktivitet i laget ditt — noe som er veldig nyttig når vi ønsker å starte nye prosjekt og tiltak. Likeså hvordan valgnemndsarbeid og hvordan gjennomføre årsmøter.

Sterkt lokalt engasjement

Mange av våre lokale lag jobber med aktiviteter som binder sammen tradisjon og nytenkning — som kurs i mattradisjoner, bruk av lokale råvarer, håndverk, naturaktiviteter og fellesskap for både unge og eldre. Dette er viktige bidrag til å bevare og videreutvikle bygdekulturen vår.

Gjennom året deltar vi også i samarbeid med andre organisasjoner som jobber for levende bygder og aktivt lokalliv, noe som gir nye perspektiver og flere muligheter til å engasjere medlemmene våre.

Veien videre

La oss fortsette å stå sammen — med engasjement, varme hjerter og kreativitet. Enten det er gjennom lokale treff, matkurs, samfunnsengasjement eller samarbeid på tvers av kommunene i Rogaland, så er hver innsats viktig. Sammen bygger vi et levende og inkluderende fellesskap som styrker bygdelivet vårt for både nåtid og fremtid. La oss fortsette å bygge fellesskap, spre glede, styrke inkludering og løfte hverandre opp. Det er gjennom vår innsats, vårt engasjement og vårt hjerte for bygda at vi skaper noe som varer.

Noe som berører oss alle — bærekraft. Ikke bare som et ord, men som en praktisk verdi og et løfte om en bedre framtid for både lokalsamfunnet og kommende generasjoner.

Bygdekvinnelaget har i mange år stått i front for aktivt engasjement som kombinerer tradisjon, fellesskap og bærekraftige valg. Gjennom våre 427 lokallag og nesten 11 000 medlemmer er vi med i et fellesskap som jobber for gode liv i levende bygder og bærekraftig utvikling — både sosialt, økonomisk og miljømessig.

Bærekraftig bruk av lokale ressurser

Vi vet at bærekraft ikke bare handler om klima — det handler også om hvordan vi lever, hva vi spiser, og hvordan vi tar vare på våre tradisjoner og lokalsamfunn. Som bygdekvinner har vi en unik rolle i å forvalte og formidle kunnskap om lokal mattradisjon og ressursbruk. Dette er kunnskap som ikke bare er kulturarv, men som også bidrar til å redusere matsvinn og bruke råvarene vi har rundt oss på en smartere måte.

Et eksempel på dette er arbeidet med norsktradisjonsmat.no og Tradisjonsmat-skolen, hvor vi kombinerer tradisjonell matkunnskap med moderne bærekraftstenkning — som å bruke lokale råvarer, fermentering, sesongbaserte ingredienser og bruke hele dyret. Dette er konkret bærekraft i praksis og et verktøy for både unge og eldre til å ta beslutninger som er både sunne og gode for miljøet.

Fra lokalt korn til globalt perspektiv

Et annet eksempel på hvordan vi kombinerer tradisjon og bærekraft, er aksjoner som #SpisNorskBygg — en kampanje for å fremme norsk bygg som menneskemat. Bygg er et næringsrikt og kortreist korn som er godt egnet til det norske klimaet og som bidrar til både folkehelse og mindre klimautslipp gjennom lokal produksjon.

Dette viser at bærekraft ikke trenger å være abstrakt — det kan være like enkelt som å velge kortreist, næringsrik mat som støtter både bonden og naturen rundt oss.

Bærekraft som fellesskap

Bærekraft handler også om fellesskap og inkludering. Vi jobber for at alle kvinner — uansett bakgrunn og alder — skal ha like muligheter til å delta i lokalsamfunnet og ta del i verdiskaping og aktivitet. Å inkludere nye perspektiver og dele kunnskap er en del av det som gjør bærekraft levende og relevant i vårt arbeid.

Når vi går sammen om bærekraftsmålene — gjennom tradisjon, handling og

samarbeid — så bygger vi ikke bare et sterkere bygdekvinnelag, men også et mer robust og levende samfunn.

—

La oss fortsette å bruke vår kunnskap, våre tradisjoner og vårt fellesskap til å skape en bærekraftig framtid — lokalt og med stor kraft.

—

Nor som er helt avgjørende for trygghet, selvtillit og et robust lokalsamfunn: Beredskap.

Beredskap handler ikke bare om språk som brukes i myndighetenes planer eller beredskapslager i kjelleren. Det handler først og fremst om menneskene, kunnskapen og fellesskapet som står klart når noe ute av det vanlige skjer. Som bygdekvinner har vi en unik rolle i dette — ikke fordi vi ser kriser som noe vi ønsker, men fordi vi vet at praktisk kunnskap og fellesskap styrker både enkeltmennesker og hele samfunn.

Mat og ferdigheter er beredskap

Når strømmen går, butikkhyllene står tomme, eller transportveiene stopper opp — hva har vi da? Vi har det vi kan lage, fylle vårt eget lager med, og kunne tilberede uten elektrisk hjelp. Dette er ikke bare nyttig for håndballturer eller hyttekos — det er ekte beredskap i praksis.

Bygdekvinnelaget har gjennom mange år formidlet praktisk matkunnskap som er gull verdt hvis vi kommer i en situasjon der matforsyningen er ustabil. Vi har delt erfaring om:

- Hvordan bygge et næringsrikt beredskapslager med råvarer som varer lenge.
- Hvordan lage varme måltider uten strøm — for eksempel over bål eller med alternative kokeapparater.
- Hvordan bruke lokale råvarer klokt, og utnytte det vi har rundt oss i naturen.

Dette er ikke kunnskap som finnes i bøker alene — den finnes i hendene til bygdekvinner som deler erfaring, lærer bort teknikker og løfter hverandre opp.

Frivillighet og lokalsamfunn

Beredskap er også samarbeid. Mange lokallag arrangerer medlemsmøter om

beredskap, og inviterer både fagfolk og kommunale beredskapsledere for å dele kunnskap om hvordan regionen vår står rustet hvis noe uventet skjer.

I flere lokalmiljø ser vi også at bygdekvinner engasjerer seg i konkrete tiltak:

- Beredskap i bygda-grupper hvor bygdekvinnelag samarbeider med bondelag, sanitetsforeninger og hjelpekorps for å styrke lokal respons.

Dette viser at beredskap er mer enn en plan — det er hverdagsberedskap, der kunnskap, samarbeid og fellesskap skaper trygghet for alle.

Bygdekvinnelaget som ressurs

Statlige rapporter og organisasjoner har også pekt på at praktisk matkunnskap og lokalsamfunnsberedskap bør være en del av Norges beredskapspolitikk. Norge trenger ikke bare logistikk og lager — vi trenger mennesker som kan handle klokt, bruke ressursene sine og ta vare på hverandre.

Bygdekvinnelaget er en beredskapsressurs. Vårt engasjement med å formidle kunnskap, skape inkluderende fellesskap og være aktive både i våre lokalsamfunn og i nasjonale samtaler om beredskap, viser at vi er et viktig ledd i å bygge en tryggere framtid.

Mange av oss kjenner på hvor viktig det er å ha noen å dele gledene med, noen som støtter når livet byr på utfordringer, og noen som står ved vår side når hverdagen er helt vanlig. Dette er kjernen i et godt nettverk og ekte fellesskap.

Hva betyr fellesskap egentlig?

Fellesskap handler om tilhørighet — om å vite at vi ikke er alene i verden, at vi har noen som bryr seg om oss, og som vi bryr oss om. Det er i disse relasjonene vi finner støtte, trygghet og inspirasjon. Når vi står sammen, blir vi sterkere enn summen av oss hver for oss. Dette er ikke bare et fint bilde — det er noe forskning og erfaring bekrefter: uten sosiale nettverk blir mennesker mer sårbare, både i gode og i vanskelige tider.

Nettverk gir muligheter, støtte og styrke

Et nettverk er ikke bare en liste av navn; det er et levende fellesskap der vi deler erfaringer, ressurser, kunnskap og håp. Gjennom nettverk finner vi:

- Kunnskap og erfaringer: Når vi deler det vi har lært, blir vi alle rikere — både faglig og menneskelig.

- Støtte i kriser: Noen ganger er det nettverket som gir førstehjelp — praktisk eller emosjonelt — når livet gjør vondt.
- Trygghet og identitet: Fellesskapet gjør at vi føler oss sett, forstått og verdsatt.

Fellesskap gir oss kraft til å handle sammen

I et fellesskap handler vi sammen mot felles mål. Når vi har et nettverk som støtter oss, blir det lettere å tørre å prøve noe nytt, stå opp for det vi tror på, og hjelpe andre når de trenger det. Nettverk er ikke bare nyttige — de er kraftfulle når det gjelder å skape endring som gagner mange.

For mange av oss kan det være små, praktiske ting som å vite at noen kommer på besøk, ringer en om vi er borte, eller deler erfaringer om noe vi står fast i. For andre kan det handle om store saker — å samarbeide om prosjekter, løse problemer eller stå sammen i utfordrende tider. Det er fellesskapet som gir oss både styrke og mot.

Å bygge fellesskap krever innsats — men det er verdt det

Fellesskap er ikke noe som skjer av seg selv. Det krever tid, hjertelag og vilje til å være der for hverandre — også når det ikke er lett. Men det er denne innsatsen som gir oss noe av det mest verdifulle vi har: et sted hvor vi hører hjemme.

La oss fortsette å styrke nettverkene våre — gjennom samtale, deltakelse, deling og støtte, bygge fellesskap, spre glede, styrke inkludering og løfte hverandre opp. Det er gjennom vår innsats, vårt engasjement og vårt hjerte for bygda at vi skaper noe som varer.

La det være et sted der alle føler seg velkommen, sett og verdsatt. For når fellesskapet står sterkt, står også vi sterkt — sammen.

Takk for at dere står sammen med oss — takk for innsatsen, for smilene, for samarbeidet og for fremtiden vi bygger sammen.

Takk for at dere er med og bygger fellesskap — takk for at dere er et nettverk av omsorg, styrke og tillit — takk for engasjementet og fellesskapet dere skaper hver dag.

— og takk for at dere er bygdekvinner i Rogaland!